

HJELPEAKSJON 2021

Ressurshefte for skolen

Vipps ADRA:
#19543

ELLER TIL LOKALT
ADRA-NUMMER

Korona og kriser truer barns framtid

**BARN TRENGER
SKOLEN**

ADRA

ADRANORGE.no

INNHold:*

HJELPEAKSJON 2021:

LANDFOKUS: Myanmar

TEMATISK: Utdanning forebygger moderne slaveri

Mangt kan du greie deg utan. Men utan menneskevarme blir verdi for kald.

Jan-Magnus Bruheim

BARN TRENGER SKOLEN

HJELPEAKSJON 2021

**BARN
TRENGER SKOLEN**

Vipps til ADRA:
#19543

*(All praktisk informasjon for Hjelpeaksjonen er i eget hefte: «Praktisk info».)

BARN TRENGER SKOLEN

Utdanning betyr mye for utviklingen av et samfunn. I koronatiden har vi blitt minnet om at det ikke alltid er en selvfølge at barn kan sendes til skolen, selv ikke her i Norge. Myanmar er et land som i tillegg til korona dette året, har erfart kriser og fornyet konfliktsituasjon etter militærkuppet i februar.

Framtiden til barna er truet når skoler stenges og det ikke gis alternativ. Da ser folk seg om etter andre løsninger for barna.

40 MILLIONER SLAVER – 10 MILLIONER AV DEM ER BARN

I følge Global slavery index og ILO, lever om lag 10 millioner barn i verden i dag i slaverilignende situasjoner. Barn som ikke går på skolen, blir noen ganger giftet bort i ung alder eller blir vervet som barnesoldater. Barn risikerer å bli utnyttet eller solgt av arbeidsgivere eller menneskehandlere. Fattige, minoriteter og barn med funksjonsnedsettelse er særlig utsatt. Utdanning spiller derfor en viktig rolle i *forebygging av moderne slaveri*.

Su Su Paw

Su Su er 13 år og bor med sine søsken hos bestemoren. Moren hennes har reist til Thailand for å arbeide, men beløpet hun iblant sender hjem, er forsvinnende lite. Familien strever med å få endene til å møtes. Barna må ofte gå sultne til sengs. Bestemoren synes at Su Su har gått lenge nok på skolen. Hun mener det er på tide å skaffe jobb og tjene penger. Kanskje jenta bør reise utenlands?

Sårbar situasjon

Barn i situasjoner som Su Su er sårbare. Hun er fattig og tilhører en minoritet. Reiser hun til utlandet vil hun være statsløs og fullstendig uten rettigheter, blant annet til helsehjelp. Heldigvis jobber ADRA i landsbyen hennes, og lærerne har sørget for å gi hjelp slik at hun kan fortsette på skolen.

Su Su er én person. Takket være din skole, kan ADRA hjelpe mange flere barn i lignende situasjoner som hennes. Myanmar toppe listen over de fattigste landene i Sørøst-Asia. Takket være støtten fra Norad og viktige bidrag fra folk i Norge gjennom HJELPEAKSJONEN, fortsetter ADRA å bygge skoler, gi skolemateriell og forbedrer utdanninga for lærere. Ungdommer får tilbud om allsidig praktisk yrkesopplæring på nybygde skoler der det også gis nyskapende digital undervisning på nettbrett og telefon.

Migrasjon, sårbarhet og moderne slaveri

De fleste menneskene i Myanmar lever enkle liv. De jobber hardt, er vennlige og gjestfrie. De fleste tjener ikke mye penger – og er det vi i vår del av verden vil kalle for fattige.

I tillegg til koronapandemien, har Myanmar erfart indre uro dette året – og det er ikke første gang. For å være trygg, har mange flyktet over grensene til land som Thailand eller Bangladesh. Mange av disse menneskene er allerede veldig fattige – og som flyktninger bor de tett i tett med andre i flyktningleirer og strever med å få tjent penger til å skaffe det nødvendige.

Når mennesker kommer i slike vanskelige situasjoner – blir de svært sårbare for det vi i dag kaller moderne slaveri.

Det er 40 millioner mennesker som lever som slaver i verden i dag. 10 millioner av disse er barn. Moderne slaveri kan være mye forskjellig. Det vanligste er -

- **Tvangsarbeid.** Det er når mennesker må arbeide under trusler om straff, uten verdighet eller rettigheter. De har ikke noe valg.
- **Gjeldsslaveri.** Når fattige mennesker låner penger fra utlånere, kan det være vanskelig, ja, umulig å betale tilbake. Rentene kan øke. Og lånehaien ta kontroll over livene deres.
- **Barneslaver.** Barn blir noen ganger vervet til barnesoldater. Noen barn må jobbe hele dagen som hushjelp.
- **Tvangsekteskap eller tidlige ekteskap.** Er når noen må gifte seg mot sin vilje, eller er altfor ung til å gifte seg.
- **Menneskehandel.** Er når mennesker blir solgt eller lurt inn i slaveri og utnyttet av andre. De kan ikke komme unna.

Mennesker som lever i fattigdom kan bli fristet eller lurt til å bli med noen som tilbyr en god jobb og et bedre liv.

Foreldre som sliter med å få nok mat til barna, bli lovet at barna skal få en god jobb, utdannelse, helsehjelp – og nok mat hvis de bare blir med. Noen foreldre blir fortalt at barna skal sende penger hjem og på den måten hjelpe resten av familien.

Dessverre blir løftene sjelden holdt. Etter farvel – er det foreldre som aldri vil se barna sine igjen. Kanskje blir de tatt med over grenser eller til en stor by. Det er dette som kalles menneskehandel.

Hvis det finnes et pass eller papirer på identitet – kan dette bli inndratt og menneskene bli tvunget til å jobbe hardt i fabrikker, i jordbruket, i gruver eller i fiskeindustrien. Jenter kan bli tvunget til å gifte seg - eller det som verre er.

Altfor mange barn utsettes for skadelige kjemikalier, de skades på tunge maskiner eller opplever et skadelig miljø på andre måter.

Noen tvinges inn i kriminalitet eller blir barnesoldater. Hvis de kan bli solgt for så lite som 500 kroner, vil ingen bry seg om de blir syke eller hva som skjer. De kan lett erstattes. Hvis de forsøker å stikke av, kan det være farlig.

En av de viktigste nøklene for å hindre barn å ende opp i slaveri, er å skape muligheter for barna i stedet, la de få gå på skolen, la de få en god utdanning. Med utdanning er det ikke like lett å bli lurt inn i noe som er «for godt til å være sant».

ADRA Norge jobber i sju fattige land i verden, for å gi barn utdanning og på den måten forebygge slaveri.

Noe av det ADRA gjør, er å jobbe sammen med befolkning i fattige landsbyer å bygge og reparere skoler for barna. ADRA lærer foreldrene om betydningen av utdanning for barna. Vi kurser lærere og gir læremateriell til elevene og skolene. Lærere og foreldre lærer om menneskerettigheter - og at disse er underskrevet og gjelder i landet. Rettighetene skal respekteres og beskyttes. Alle barn skal beskyttes og vernes.

I mange land er det sånn at ungdommer må slutte på skolen fordi de ikke har råd til å gå der. Foreldrene tenker at de bør dra vekk for å finne jobb som hushjelp eller i fabrikk så de kan sende penger hjem for å hjelpe til.

Men mange av disse foreldrene forstår ikke at dette kan være veldig farlig. Unge mennesker er i fare for å ende opp i slavelignende situasjoner og blir utnyttet av arbeidsgiverne. De kommer aldri til å tjene nok penger til å sende hjem – og noen vil aldri komme hjem.

For å forebygge at dette skjer, gir ADRA mulighet for unge mennesker så de kan lære seg et yrke, jobbe og tjene penger der de helst vil bo. I Myanmar har vi de siste årene bygget to yrkesskoler der tenåringer kan komme og bli mekaniker, sveiser, elektriker, frisør, de kan lære å sy – og de lærer å jobbe i den lokale seriøse servicebransjen som etterspør faglærte folk.

Elevene lærer databehandling, personlig økonomi, og hvordan de kan starte en egen liten bedrift! Når de ikke kan møte med lærerne sine, sånn som det har vært i store deler av koronatiden, kan de lære online - ved hjelp av programmer på telefon eller datamaskin.

Så hva med deg? Hva kan du gjøre for å hjelpe?

- Bruk stemmen din
 - Still spørsmål
 - Tenk over hvor de tingene du kjøper kommer fra
- Ta tydelig avstand når mennesker ses på som noes om eies eller brukes av andre. Mennesker er ikke til salgs!

Hjelpeaksjonen handler om barns rett til utdanning.

Når du hjelper ADRA, hjelper du Su Su å få fortsette på skolen og få en god utdanning! Slik forebygger du også moderne slaveri!

HJELPEAKSJONEN GIR MULIGHETER

Det er krevende tider, men vår innsats i år gjør at ADRA kan fortsette å hjelpe ikke bare i Myanmar, men også i de andre landene der ADRA Norge jobber – i Niger, Mali, Somalia, Etiopia og Sør-Sudan. Hjelpeaksjonen gjør det mulig å gi skolegang, yrkesopplæring og andre livsnødvendigheter.

Hvert år er skolen der du arbeider med og samler inn penger til utviklingsarbeid i fattige land. I 2020 samlet vi på landsbasis inn 3,9 millioner kroner i Hjelpeaksjonen. Pengene som vi samler inn, forvaltes gjennom ADRA og legges sammen med en vesentlig støtte fra Norad for utdanningsarbeidet i de enkelte landene.

Regnskap og oversikt over ADRA's arbeid finner du i årsrapporten for 2020:

https://issuu.com/adranorway/docs/adra_rsrappport2020_200x255mm-issuu

Kilder

ILO: <https://www.ilo.org/global/topics/forced-labour/lang--en/index.htm>

Pandemiens skjulte konsekvens: <https://norgeskristnerad.no/2020/11/08/pandemiens-skjulte-konsekvens/>

www.adranorge.no/hjelpeaksjon

ADRA er kjent for å være en kostnadseffektiv organisasjon, og sammen med norske myndigheter gjennom Norad kan vi hjelpe, ikke bare i Myanmar, men også barn i andre fattige land der ADRA Norge har et pågående arbeid for å gjøre verden litt mer rettferdig gjennom å styrke kvalitet og kapasitet innen utdanning.

Barna er historien om nåtid og fremtid. Historien om **oss** - skal skrives av dem. Takk for din innsats i årets Hjelpeaksjon. Pengene som vi samler inn i Hjelpeaksjonen er nøklene til barnas framtid. Du vet at barndommen er kort. Derfor haster det.

- OGSÅ KJENT SOM *Burma*
- OFFISIELT NAVN *Pyidaunzu Thanmăda Myăma Nainngandaw*
- NORSK NAVN *Unionsrepublikken Myanmar*
- STATSFORM *Republikk i Asia*
- HOVEDSTAD *Naypyidaw (Pyinmana)*
- INNBYGGERTALL *53 437 159*
- LANDAREAL *653 080 km²*
- TOTALAREAL *676 590 km²*
- INNBYGGERE PER KM² *81,82*
- OFFISIELT/OFFISIELLE SPRÅK *Burmesisk*
- RELIGION *buddhisme (theravada), kristendom, islam*
- NASJONALDAG *4. januar*
- STATSOVERHODE *Win Myint (avsatt i militærkupp i 2021)*
- STATSMINISTER *Aung San Suu Kyi (regjeringssjef - avsatt i militærkupp i 2021)*

Etter flere tiår med brutalt militærstyre (siden 1962) og borgerkrig med etniske minoriteter (siden 1949), hører Myanmar til blant verdens aller fattigste land. Fra 2011 førte reformer landet i en mer demokratisk retning, men i 2021 grep militæret på nytt makten i et kupp hvor landets demokratiske valgte ledelse ble avsatt og arrestert.

Les mer om Myanmar på SNL: www.Snl.no/Myanmar

Myanmar – Enkelt forklart på engelsk: *What is happening and why*, BBC:
<https://www.bbc.com/news/world-asia-55902070>

Bilde fra koronaforebyggende kampanje i Myanmar.

FAGFORNYELSEN OG GLOBAL LÆRING

Fagfornyelsen; nytt læreplanverk:

Fra høsten 2020 ble ny læreplan for grunnskole og videregående opplæring i Norge tatt i bruk. Et ønske for den fornyede læreplanen var ønsket om at det elevene lærer skal være relevant og at elevene skal gis mulighet til dybdelæring. Fag og emner skal sees i sammenheng. I planen er utvikling, bærekraft, globalt medborgerskap og menneskerettigheter sentrale. Dette er tema som er alltid har vært relatert til ADRA's arbeid. Men med de nye *tverrfaglige temaene* styrkes dette i samarbeid med skolen.

De tre tverrfaglige temaene som prioriteres:

- **Demokrati og medborgerskap**
- **Bærekraftig utvikling**
- **Folkehelse og livsmestring**

Innspill til den gode klassesamtalen

Tilpasses

- Hvem skaper endring i verden i dag, og hvor er de å finne?

Noen forslag i tillegg til det dere kommer fram til:

Enkeltmennesker
Organisasjoner (ikke-statlige organisasjoner)
Privat sektor
Religiøse institusjoner
Regjeringer og myndigheter
Media / sosiale medier
«VIP»-engasjement: musikere, skuespillere
Finanssystemer
Fagforeninger
Universiteter, skoler

Hvordan? Hvorfor? Lag liste med a. Hva er bra med dette? B. Hva kan være obs! med dette? Hvor plasserer du deg selv nå – i framtid? Hvor er kirken, speideren, ungdomslaget?

- Hva gjøres for å skape forandring i verden i dag?

Snakk sammen først

Det drives undervisning
Informasjon og promotering
Kampanjer
Lobby og tale for saken overfor innflytelsesrike personer
Forskning
Kapasitetsbygging
Gi Hjelp
Internasjonale avtaler
Dokumentasjon
Utviklingsarbeid
Fredstiltak

Hvor ser du deg selv? Hvor er skolen? Hvor er kirken? (Rangèr)

- Hva kan vi i Norge gjøre når vi vil leve som bevisste borgere i en global verden (medborgerskap)? Hva kan jeg gjøre?

Hjemme kan vi for eksempel:

Redusere forbruk, bruke på nytt, resirkulere.
Sortere søppel. Bruke mindre plast. Spare strøm?
Vi forsøker å handle etisk på skolen, jobb og når vi reiser. Hva er «Fair trade»?

Praktiske ideer om miljø og klima:

- Bruk minst mulig papir. Ikke print unødig.
- Oppmuntre andre til å velge miljøvennlige løsninger.
- Gjør undersøkelser på nettet for å handle mest mulig rettferdig og fra firma som ikke misbruker mennesker eller natur.
- Rapporter om mobbing på nett eller på skolen. Si fra når noe ikke er greit!
- Del, ikke bare lik. Når du ser noe interessant i sosiale medier om barns rettigheter, utdanning eller miljø; del så vennene dine lærer noe av det du deler.
- Skjær ned på forbruk: Fyll vaskemaskin og oppvaskmaskin godt.
- Spis vegetarisk eller spis mindre kjøtt. Det skal mye mer ressurser til å lage kjøttmat enn plantebasert.
- Ikke kast så mye mat. Bruk fryseren!
- Sjekk ut nye komposttrender
- Resirkuler så godt du kan. Kast **aldri** brukte batterier i vanlig søppel. (Hvorfor ikke?)
- Kjøp smart. Planlegg måltider, bruk handlelister og unngå impuls kjøp. Ikke la noen lure deg til å kjøpe mer mat enn du trenger.
- Unngå å kjøpe vann. I Norge er som regel vannet i springen helt OK.
- Tenk over plastikkposeforbruket. Plastikk forurensar, og vi kan bidra til at det ikke skjer når vi tar med oss noe å bære i hjemmefra.
- Sjekk hva bruktbutikkene selger før du går og kjøper nytt.
- Gi bort det du ikke trenger, eller selg det på finn.no, loppemarked eller bakluketoppis. Pengene kan veldig gjerne gå til et godt formål.

Myanmar i klasserommet

La en av klasserommets vegger være Myanmar-veggen over en del tid. Her festes det vi kan finne av opplysninger om landet og menneskene. Før vi tar det ned etter lang tid, husker vi å ta bilde av det vi har laget!

Drømmetre: Min drøm for barna i Myanmar. Tegn, skriv og klipp ut. Heng «drømmer» på et tre eller kvist.

ADRA-treet: Her samler vi minner, sitater og symboler som inspirerer oss gjennom året

Takknemlighetsdagbok

Ideen om en takknemlighetsdagbok er videreutviklet etter idé på malimo.no

Hvilke kilder til takknemlighet og glede vet vi om?

Begynn med å lage et tankekart om takknemlighet og hva det betyr.

Tankekartet kan lages sammen i klassen først - og alene etterpå.

Let etter fine sitater om takknemlighet, eller lag og fremfør drama eller dukketeater om vennskap og takknemlighet.

Lag forside på boka.

Uke 1 Vers. Finn ditt eget vers eller sitat om takknemlighet, eller bruk dette: «Lykkelig er den som ikke sørger over hva han mangler, men gleder seg over hva han har.»

Uke 2 Dikt. Lag eget dikt om takknemlighet eller bruk et dikt du finner.

Uke 3 Skriv en positiv ting denne uken som andre fortjener æren for.

Uke 4 Hva er den beste gaven som noen noen gang har gitt deg.

Uke 5 Skriv om noe du er glad for. Kan du gi dette videre til noen andre?

Uke 6 En positiv hendelse i livet som ikke kostet mange penger.

Uke 7 En ting i huset som du er takknemlig for.

Uke 8 Bibel. Velg vers eller historier i Bibelen som handler om takknemlighet. Her er forslag til noen:

Filipperbrevet 4,6:

Salme 106,1-2:

Jakobs brev 1,17:

2 Korintierbrev 9,15:

Kolosserbrevet 4,2:

1 Tessalonikerbrev 5,16-18:

Johannes' åpenbaring 5,12:

Kolosserbrevet 2,6-7:

Salme 28,6-7:

1 Korintierbrev 15,56-57:

Efeserbrevet 5,4:

Lukas-evangeliet 17,12

Uke 9 En sang om takknemlighet: <https://www.youtube.com/watch?v=K2PbO7aRiV4>

Uke 10 Arranger noe som vil glede barn i barnehagen eller eldre på et sykehjem. For eksempel plukke søppel eller plante løker i høst. Gjør et slikt tiltak og lim bilder inn i boka fra arrangementet.

BÆREKRAFTSLØYPA

Bærekraftsløypa

Til denne løypa, er det best å plassere en voksen eller eldre elev på de fleste postene som veiledere og hjelpere.

Begynn med å laste opp bilde av ett og ett bærekraftsmål og plastlaminér:

Du finner ikoner og logoer til nedlasting her: <https://www.fn.no/Om-FN/FNs-baerekraftsmaal>

Utstyret som trengs til gjennomføringen står beskrevet under i dokumentet med vedlegg under.

LENKEN TIL ALLE VEDLEGGENE FINNER ER HER:

https://www.dropbox.com/sh/ccyf8cclt0pisvl/AAD1MwacsndHtnv_et8ktR2Oa?dl=0

Poster

A

Finne spiselige vekster i naturen
10min

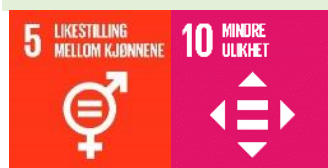
B

PingPong og vann
5-10min

C

Bokstavkjeksleken
5min + 2min

D

«JA» / «NEI»

<10min

Beskrivelse

Intro: En måte å bekjempe sult på er å lære å dyrke jorden, fiske og lignende. Hva med her i Norge? «Si at dere hadde gått dere bort i skogen...»

Aktivitet: Finn så mange spiselige planter og vekster i naturen som dere kan, ut i fra oversikten/forslagene.

Utstyr: Laminert ark med bilde og navn på spiselige vekster, ark med punkter til postleder, plasthansker, stoppeklokke(mobil)

Intro: Vi er heldige som har mye vann. Noen må reise langt for å få vann.

Aktivitet: Bruk skjeer til å fylle en kopp. La elevene gå en viss avstand fra vannkilden til koppen. Tiden stoppes når én person klarer å blåse ping-pongballen ut av koppen.

Utstyr: pingpongball(er), stoppeklokke på mobil, drikkeglass, skjeer, en krakk/et lite bord

Intro: Uten skole hadde vi ingen sykepleiere, leger, politimenn, lærere. Utdanning er viktig! Hva er noe av det første vi lærer? Bokstaver!

Aktivitet: Bokstavkjeksleken. Kategori: Skole. Førstemann som svarer rett på riktig bokstav, får kjeksen. Saml bokstavene og lag så mange ord som mulig etterpå. Laget får beholde kjeksen etter posten.

Utstyr: 1-3 esker med bokstavkjeks, A3 ark (til å legge ut ordene på)

Intro: Del gruppen i to basert på fargen de har på klærne, eller alder. Avslutt aktiviteten med å poengtere at vi kan være ulike på noen områder, men på mange andre områder er vi like, og ved å finne likhetene, kan vi fjerne ulikhetene mellom hverandre.

Aktivitet: Et ark med ordet «JA» og et ark med ordet «NEI» i hver sin ende av et gitt område. En påstand blir lest opp og barna må bestemme seg for om de er enige eller uenige med det som blir sagt.

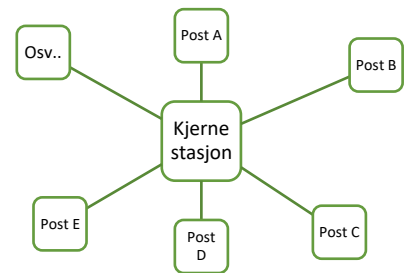
Utstyr: Laminert ark med ordet «enig» og et ark med ordet «uenig». Ark med påstander.

 	E	<p><i>Intro:</i> Si noe kort om fornybar energi (sammenligne en fyrstikk som brenner opp(ikke-fornybar) med å blåse for å få en båt til å flytte på seg (fornybar)). Gjenbruk (avispapir).</p> <p><i>Aktivitet:</i> Brette en papirbåt(er) etter instruksjonene. Må kunne være bærekraftig: Må kunne bære to små kongler, og kunne blåses frem og tilbake i baljen x3 uten å synke</p> <p><i>Utstyr:</i> Laminert ark med instruksjoner til hvordan man bretter papirbåt, 3-4 Aviser, små kongler, avlang balje(el.l.) med vann</p>
<p>Bærekraftig papirbåt 10min</p>		
 	F	<p><i>Intro:</i> For å kunne ta bedre vare på alle mennesker og planeten vår, er det viktig at det vi lager kan bli brukt igjen. Planter, grener og blomster er eksempler på ting i naturen som med tiden blir til jord, og som igjen kan bli til nye planter og trær.</p> <p><i>Aktivitet:</i> Bruk grener, kvister, stener etc. som ligger på bakken til å lage en catwalk, med folk som går på den og viser frem de nyeste og mest moderne GJENBRUKBARE klær. (Når dere er ferdig, så kan dere ta det med til kjerneleder for godkjenning og signatur.)</p> <p><i>Utstyr:</i> Laminert ark med instruksjoner. (Plate/Tallerken for å kunne frakte produktet til kjerneleder.)</p>
<p>Naturens moteshow 10min - Kan gå UTEN FRIVILLIGE</p>		
 	G	<p><i>Intro:</i> Når man skal bygge et hus er det viktig at det er stabilt og ikke raser sammen. Det må kunne holde over lengre tid.</p> <p><i>Aktivitet:</i> Bruk pappkoppene til å bygge et så høyt tårn som mulig, MEN det er ikke lov å snakke sammen</p> <p><i>Utstyr:</i> Pappkopper, et flatt og sikkert underlag, skjermet for vind</p>
<p>Bygge pappkopptårn 3-5min</p>		
 	H	<p><i>Intro:</i> Vi må ta vare på naturen; den tar jo vare på oss! Har dere hørt om hvalen som døde pga plast i magen?</p> <p><i>Aktivitet:</i> Finn så mye søppel (saker som ikke skal være i naturen) som mulig innenfor det avgrensede området</p> <p><i>Utstyr:</i> Kosedyr (hval, sel eller fugl) som sitter fast i plastsøppel, ikke-skadelig søppel og gjenstander</p>
<p>Plukke plast 2-5min</p>		
	I	<p><i>Intro:</i> Fred og rettferdighet. Ingen vil at søster/bror skal få mer godteri enn deg; det er urettferdig! Men livet er ikke alltid rettferdig; vi skal se en video om det, men først må dere gjennom en labyrint!</p> <p><i>Aktivitet:</i> 1.Må igjennom labyrint for å se video. «Tegne labyrint» To og to går sammen. En får bind for øynene, denne personen får også et ark med en labyrint og en tusj. Den andre personen som ikke har bind for øynene skal så lede den som har bind for øynene til å kunne tegne seg fra begynnelsen til slutten på arket. De får bare lov å gi verbale instruksjoner, så den andre må lytte nøye til hva som blir sagt og tegne sakte!</p>
<p>Labyrint i blinde + Video</p>		

	<p>2. Se filmsnutten: «Every child. Everywhere. In school». De som vil (over 13 år) kan skrive under på underskriftskampanjen.</p> <p><i>Utstyr:</i> Tøystykker til å binde for øynene, flere ark med labyrinten, ark med info, projektor, pc, høyttalere, lerret, skjema til å skrive under på</p> <p><i>Intro:</i> Noen ganger må vi over noen hinder for å nå målene, men det er viktig å samarbeide</p> <p><i>Aktivitet:</i> Bruke plankebiter for å få hele laget over til den andre siden. På den andre siden er det en snor med 17 klesklyper. Plasser Bærekraftsmålene i riktig rekkefølge. Trenger laget hjelp, må hele laget tilbake igjen med bruk av plankebitene, for å få se på fasiten i 10sek. Husk å få lagarket i forkant av aktiviteten.</p> <p><i>Utstyr:</i> Dobbelt-sidede teip, 17 klyper med de 17 bærekraftsmålene på, 2 ekstraklyper, snor</p>
<div data-bbox="280 338 448 506"> </div> <p data-bbox="464 383 485 427">J</p> <p data-bbox="129 629 432 707">Sette målene i riktig rekkefølge</p>	

Tidsramme:

- 20-30min: Samle, informere, introdusere, dele opp i lag
- 1,5-2t: ADRA-løype
- 15-25min: Avslutning og premieutdeling

Oppsett/regler:

- Alle samles alle på et bestemt sted inne eller ute for info.
- Deltakerne deles opp i lag og hvert lag må utnevne en lagleder
 - o Lagleders oppgave er å passe på lagarket og sørge for at alle i gruppen er inkludert
- Stjerneløype
 - o 10 poster(A-J).
 - o En leder i midten/kjernen og poster strødd rundt kjernen. Kjerneleder har 10 forskjellige ark med de forskjellige post-bokstavene på; «Inngangsbilletter»
 - o Hvert lag får en «inngangsbillett» fra kjerneleder, dvs. en lapp med bokstaven til en post. Laget må deretter gå til den posten som er markert på lappen.
 - o Hvert lag må alltid komme tilbake til kjernestasjonen for å få en ny «inngangsbillett» av lagleder og samtidig ta med seg den oppbrukte inngangsbilletten.
 - o Hvert lag har et lagark som skal signeres av post-leder ved hver post. Dersom posten ikke har en post-leder, er det lederen i midten som signerer og gir evt. Ekstrapoeng.

BÆREKRAFTSMÅLENE

1. Utrydde alle former for fattigdom i hele verden
2. Utrydde sult, oppnå matsikkerhet og bedre ernæring, og fremme bærekraftig landbruk
3. Sikre god helse og fremme livskvalitet for alle, uansett alder
4. Sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremme muligheter for livslang læring for alle
5. Oppnå likestilling og styrke jenters og kvinners stilling
6. Sikre bærekraftig vannforvaltning og tilgang til vann og gode sanitærforhold for alle
7. Sikre tilgang til pålitelig, bærekraftig og moderne energi til en overkommelig pris
8. Fremme varig, inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle
9. Bygge robust infrastruktur, fremme inkluderende og bærekraftig industrialisering og bidra til innovasjon
10. Redusere ulikhet i og mellom land
11. Gjøre byer og bosettinger inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige
12. Sikre bærekraftige forbruks- og produksjonsmønstre
13. Handle umiddelbart for å stoppe klimaendringene og bekjempe konsekvensene av dem
14. Bevare og bruke hav og marine ressurser på en måte som fremmer bærekraftig utvikling
15. Beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer, sikre bærekraftig skogforvaltning, bekjempe ørkenspredning, stanse og reversere landforringelse samt stanse tap av artsmangfold
16. Fremme fredelige og inkluderende samfunn med sikte på bærekraftig utvikling, sørge for tilgang til rettsvern for alle og bygge velfungerende, ansvarlige og inkluderende institusjoner på alle nivåer
17. Styrke gjennomføringsmidlene og fornye globale partnerskap for bærekraftig utvikling

Fattigdom i bibelen

Enkle Bibelstudier og/eller ord og tanker for dagen (morgensamling)

Hva betyr ordet fattigdom for deg? (Lag grupper. Brainstorm på et ark)

Skriv/formuler en definisjon.

La gruppene dele sine definisjoner med alle.

5. mos 15, 1-11

I gammel tid ga Gud lover som handlet om forholdet til de fattige. Hvordan tror du disse lovene påvirket *fattigdomsgapet* i landet?

Ord. 19,17

Mister vi noe når vi gir til de fattige? Hvorfor? Hvorfor ikke?

Jakob 2, 14-16

Hva sies her om kristnes ansvar for mennesker i nød?

Hvordan kan tro føre til gjerninger?

Hva sier versene om kristent sosialt ansvar?

Tror du dette ansvaret handler om her du bor – eller langt unna...?

Hvilke muligheter har vi til å hjelpe mennesker som lever langt unna; i andre land?

Hvordan ville du oppsummere versene?

2. kor 8, 8-15, 8, 1-7, 9, 6-15

Hva inspirerte kirken i Makedonia til generøsitet?

Hva sier Paulus at de som eier mye skal gjøre?

Hva vil det si at «en gave er fra hjertet»?

Bruk gjerne Fattigdoms og rettferdighetsbibelen når du jobber med disse temaene.

Bilde: Creative Commons

RESSURSER

LENKER:

Fakta om moderne slaveri – med lenker til en rekke relevante sider:

<https://globaluke.no/tema/moderneslaveri/>

Norad – moderne slaveri: <https://www.norad.no/om-bistand/publikasjon/2020/programdokument-det-norske-bistandsprogrammet-for-bekjempelse-av-moderne-slaveri/>

Covid-19 and potential implications on human trafficking and other forms of modern slavery internationally: <http://hopeforjustice.org/wp-content/uploads/2020/04/Hope-for-Justice-2020.-Covid-19-and-potential-implications-on-human-trafficking-and-other-forms-of-modern-slavery-internationally.pdf?fbclid=IwAR2Gry2709HduYX0UuYfhc4-9Hszxf8ayKSjmVFvxaZR28UktjMMNEN3rYo>

Hva er moderne slaveri? Power Point fra Global uke, Norges kristne råd:

<https://www.dropbox.com/s/g9yflqqhjhe4awt/Hva%20er%20moderne%20slaveri.pptx?dl=0>

Bøker

Bærekraftsdidaktikk: <https://www.fagbokforlaget.no/B%C3%A6rekraftdidaktikk/I9788245024272>

Bærekraftig utvikling i skolen: <https://www.ark.no/boker/Judith-Klein-Baerekraftig-utvikling-i-skolen-9788283721966>

Hva er greia med klima: <https://www.ark.no/boker/Ole-Mathismoen-Hva-er-greia-med-klima-9788241950223>

Fattigdomsbibelen: <https://www.bibel.no/Verbum/Nettbokhandel/Bibel/Spesialutgaver/Bibel-2011-Fattigdoms--og-rettferdighetsbibelen>

For the least of these, et bibelstudie av Nathan Brown. Pacific Press. ISBN 978-0-8163-6414-5

Undervisningsopplegg fra organisasjoner:

Lightup: Opplegg om menneskehandel, etisk forbruk og bærekraftig utvikling:

https://static1.squarespace.com/static/553508f1e4b0e276c298b739/t/601aa4889a82db291eb9d111/1612358811798/lightup+2020_kartlegging.pdf

Hvor mange slaver arbeider for deg? https://www.youtube.com/watch?v=HPAdQgZO_CO

Test på www.slaveryfootprint.org

Redd barna: <https://www.reddbarna.no/skole>

FN-sambandet: <https://www.fn.no/Undervisning>

Unicef, Barnas rettighetskort: <https://arkiv.unicef.no/fns-barnekonvensjon/barnas-rettighetskort-barnehage-og-smaskole>

Global skole: Diverse undervisningsopplegg fra flere organisasjoner for Grunnskole og videregående skole: <https://www.globalskole.no/>

Oxfam education: <https://www.oxfam.org.uk/education/resources>

Annet:

Læreplan valgfaget internasjonalt samarbeid: https://www.udir.no/lk20/isa01-02?fbclid=IwAR0ASOxe8RTZxjk_AdTMLI2lo8i_ICZwDK3Yn_A35oZQIxdvyRENHvX-yA

Mine notater

Mine notater

ADRA

Å tjene mennesker – så alle kan få
de mulighetene i livet som Gud ønsker

Rettferdighet
Omsorg
Kjærlighet

OM ADRA

ADRA er Adventistkirkens hjelpeorganisasjon som arbeider i 120 land. Vi hjelper mennesker i nød uten å diskriminere, i tråd med Menneskerettighetserklæringen, artikkel 2. Vi samarbeider med mennesker i lokalsamfunn, organisasjoner, myndigheter, kirker og institusjoner for å skape rettferdig, bærekraftig og positiv utvikling. ADRA Norges programmer legger vekt på å bedre kvinners og barns arbeids- og livssituasjon gjennom kvalitetsutdanning og livslang læring for alle.

www.adranorge.no ADRA Norge, Vik senter, 3530 Røyse - Tlf 31 01 33 00 post@adranorge.no

ADRA Norges utdanningsprogram er støttet av Norad og ADRA's givere gjennom Hjelpeaksjonen, fastigvere (Venn for livet), kollekter, arv og gaver. ADRA er medlem av Innsamlingskontrollen i Norge.

